

Handläggare
Thérèse Rosén
Telefon: 08-50818268**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2025-09-25

Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad

Svar på remiss från Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att besvara remissen näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad.

Syftet med näringslivspolicyn är att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn ska bidra till att staden utvecklar organisation och arbetssätt samt vägleda i hur verksamheter ska prioritera insatser som underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Policyn pekar ut sju ramvillkor, som påverkar näringslivet, som staden har rådighet över och som alla kan stärkas och utvecklas i syfte att förbättra företagsklimatet.

Näringslivspolicyn kompletteras med en etableringsstrategi som beskriver Stockholms position, styrkor och prioriteringar för att främja nya etableringar. Etableringsstrategin fastställer prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar.

Förvaltningen välkomnar att en ny näringslivspolicy tagits fram. Förvaltningen önskar större tydlighet kring ansvar och genomförande av policyn. Etableringsstrategin slår fast att fler arbetsplatser behövs i söderort där befolkningen ökar men arbetsplatserna är färre. Förvaltningen vill understryka vikten av att få fler arbetsplatser till söderort och önskar att genomförandet förtydligas och konkretiseras samt samordnas med det arbete som pågår kring stadens utpekade fokusområden.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen om Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad. Remissen ska vara besvarad senast den 6 oktober.

Remissen i sammanfattning

Näringslivsstrategi

Syftet med näringslivspolicyn är att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn ska bidra till att staden utvecklar organisation och arbetssätt samt vägleda i hur verksamheter ska prioritera insatser som underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Näringslivspolicyn tydliggör nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller liksom behoven av samverkan för att främja ett gott företagsklimat. Utöver att vägleda stadens nämnder och bolagsstyrelser i det dagliga arbetet utgör näringslivspolicyn en grund för långsiktiga beslut och prioriteringar.

Sju ramvillkor för ett gott företagsklimat

De övergripande strukturer som påverkar företagens möjlighet att etablera sig, växa, utvecklas och anpassa sig till förändrade förutsättningar benämns i stadens näringslivspolicy som ramvillkor. Policyn pekar ut sju ramvillkor, som påverkar näringslivet, som staden har rådighet över och som alla kan stärkas och utvecklas i syfte att förbättra företagsklimatet.

Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice

Ett framgångsrikt näringslivsfrämjande arbete kräver god service och ett lösningsorienterat arbetssätt som genomsyrar alla nämnder och bolagsstyrelser. Stadens förmåga att erbjuda effektiv myndighetsutövning och god service till företagen spelar en stor roll i hur företagsklimatet uppfattas. Det handlar bland annat om hur företagen upplever stadens service, hur vi samverkar och tar helhetsansvar för företagens tillstånds- och tillsynsärenden, hur tydliga vi är i vår information och kommunikation samt hur enkelt det är att delta i stadens upphandlingar.

Attraktiv stadsmiljö

Attraktiv stadsmiljö handlar om den fysiska miljön och företagens möjligheter att verka i en tilltalande och ändamålsenlig stadsmiljö under trygga förhållanden. Grundläggande är att renhållning, snöröjning, parkering och skyltning fungerar väl, att problem åtgärdas snabbt samt att gator, platser och torg upplevs som trygga, attraktiva och levande. En attraktiv stadsmiljö är ett resultat av ett samskapande där staden har en roll och där olika företag skapar innehåll och liv i platser som kan utvecklas över tid.

Innovationsklimat som främjar hållbarhet

För att Stockholm ska kunna växa hållbart krävs innovation och nytänkande. Staden spelar en central roll i att främja ett starkt innovationsklimat både som stödjare, ekosystembyggare och tillskapande av mötesplatser för talanger och idéer. Genom nya arbetssätt och samarbeten mellan olika aktörer som näringsliv, akademi och offentlig sektor främjas innovation. Internationella samarbeten stärker stadens och näringslivets position i den globala konkurrensen.

God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell och tillgänglighet

Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är en grundläggande förutsättning för tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Att kunna ta sig till och från Stockholm från andra delar av världen, liksom att framkomligheten för både människor och varu -och tjänsteleveranser är god, tillsammans med en hållbar energiförsörjning stärker attraktionskraften att locka internationella företag och huvudkontor till Stockholm.

Tillgång till kompetens

En viktig förutsättning för företagens tillväxt och utveckling är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. En fungerande kompetensförsörjning bidrar också till ökad välfärd och en socialt hållbar stad. En nära, kontinuerlig och omfattande dialog med branscher och enskilda företag är centralt för att staden ska kunna bidra med rätt utbildningsmöjligheter.

God livskvalitet

Stockholm behöver säkerställa en god livskvalitet för de boende och för de som överväger att flytta hit. En god livskvalitet skapar också förutsättningar för att attrahera besökare och kompetens. Tillgång till väl fungerande kommunal service och allmän välfärd utgör viktiga delar av en god livskvalitet, liksom god tillgång till bostäder, ett attraktivt serviceutbud, arbetstillfällen, kultur och nöjesliv. Grönområden, ren luft och närhet till svalka och badbart vatten stärker den goda livskvalitén i staden. Att fortsätta bygga staden med bostäder, företag och service utifrån invånarnas behov är avgörande för en god livskvalitet och attraktiv plats för näringslivet.

Nationell och internationell konkurrenskraft

Stockholms nationella och internationella konkurrenskraft handlar om förmågan att behålla och attrahera invånare, besökare, kompetens, investeringar och etableringar. Att stärka bilden av Stockholm är viktigt för att öka kännedomen om och befästa Stockholm som internationell världsstad. Stockholm utmärker sig, bland annat med vår öppenhet, tolerans och frihet, livskvalitet,

innovation och hållbarhet. Detta har stor betydelse internationellt samtidigt som det bidrar till att attrahera investeringar och talanger.

Ansvarsfördelning, genomförande och uppföljning

Näringslivspolicyn definierar inriktning och på en övergripande nivå ansvarsområden för stadens näringslivsarbete. Policyn tydliggör hur samordning och samverkan ska ske för att stadens nämnder och bolagsstyrelser gemensamt ska bidra till ett gott företagsklimat i Stockholm. Kommunstyrelsen har en central roll i att på strategisk nivå styra, samordna och följa upp stadens näringslivsarbete. Stockholm Business Region har som stadens näringslivsbolag en viktig roll att, i nära samarbete med kommunstyrelsen, bidra till nämnders och bolagsstyrelsernas näringslivsarbete. Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med Stockholm Business Region för implementering och förankring av näringslivspolicyn och stöttar nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete.

Utvecklingen av näringslivsarbetet ska konkretiseras i nämnders och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner utifrån den riktning som näringslivspolicyn pekar ut.

För att få en detaljerad bild av Stockholms företagsklimat ska varje stadsdelsnämnd göra en analys och inhämta kunskap om det lokala företagsklimatet utifrån ramvillkoren i näringslivspolicyn i samband med årlig planering för de kommande åren.

Etableringsstrategi

Näringslivspolicyn kompletteras med en etableringsstrategi som beskriver Stockholms position, styrkor och prioriteringar för att främja nya etableringar. Näringslivspolicyn och etableringsstrategin samspelar och bygger ömsesidigt på varandra. Etableringsstrategin fastställer prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar

Det övergripande målet för stadens etableringsfrämjande arbete är att hela Stockholm ska attrahera fler företagsetableringar, investeringar och växande företag samt behålla befintliga företag.

Tre inriktningar för det etableringsfrämjande arbetet har identifierats för att möta stadens möjligheter och utmaningar.

Etableringar prioriteras som:

- Främjar tillväxt, innovation och konkurrenskraft samt arbetstillfällen
- Främjar hållbar stadsutveckling, grön omställning och cirkularitet

- Främjar en trygg, sammanhållen och attraktiv stad

Utifrån stadens styrkor har också fyra branschområden identifierats där särskilt fokus tillsammans med proaktivt och aktivt etableringsarbete ska läggas för att attrahera företag till Stockholm:

- Tech- och startups
- Life Science
- Företag som bidrar till den hållbara omställningen
- Besöksnäring

Organisation och ansvar

För en effektiv och samordnad hantering av etableringsförfrågningar ska nedanstående struktur följas:

- Etableringar utan behov av samordning hanteras direkt inom respektive förvaltning och rapporteras till Stockholm Business Regions samordningsforum. Om ytterligare kontakt behövs slussas förfrågan till rätt verksamhet och utsedd kontaktperson.
- Etableringar som kräver samordning med flera berörda nämnder hanteras i samordningsforum under ledning av Stockholm Business Region.
- Strategiskt komplexa etableringar med stor påverkan som berör flera nämnder och som kräver extra samordningsinsatser lyfts till stadsdirektören för stadsövergripande samordning.

Genomförande och uppföljning

Utvecklingen av etableringsarbetet enligt etableringsstrategin ska konkretiseras i de berörda nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner. Etableringsstrategin utgör ett stöd för nämnders och bolagsstyrelserns arbete. Där det finns behov ska särskilda handlingsplaner tas fram. Uppföljning av etableringsstrategin sker genom mätning av antalet etableringar, investeringar och omlokaliseringar i staden, resultatuppföljning av handlingsplaner och prioriterade insatser.

Ärendets beredning

Ärendet har bredds inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar att en ny näringslivspolicy tagits fram. Det är positivt att den nya näringslivspolicyn tar ett brett grepp på frågor kring företagande och etablering. Förvaltningen uppskattar att frågor och strategier kring etablering av nya företag förtydligas i en etableringsstrategi.

ramvillkoren attraktiv stadsmiljö och god livskvalitet. Här lyfts bland annat stadsdelsförvaltningarnas arbete med lokalt trygghetsarbete och platssamverkan samt stadsdelsförvaltningarnas roll i områdes/stadsutveckling. Förvaltningen vill betona att det är inom dessa ramvillkor som stadsdelsnämnden har störst rådighet, resurser och kompetens. Farsta bedriver ett aktivt arbete för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdet. Arbetet med platssamverkan har fokus på Hökarängen och Farsta strand. Farsta är även ett stadens fokusområden. Inom ramen för arbetet med Fokus Farsta lyfter nämnden bland annat behovet av att utveckla Farsta centrum enligt intentionerna i programmet Tyngdpunkt Farsta. För att på så sätt skapa bättre förutsättningar för näringslivet samt öka tryggheten.

Förvaltningen skulle gärna se en större tydlighet kring ansvar och genomförande av policyn. Policyn innehåller under varje ramvillkor en målbild som konkretiseras i punkter för genomförande under rubriken "För att nå målbilden behöver staden". Här efterlyser förvaltningen större tydlighet kring vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för vilken punkt.

Enligt förslaget till ny näringslivsstrategi ska stadsdelsnämnderna göra en analys och inhämta kunskap om det lokala företagsklimatet utifrån ramvillkoren i näringslivspolicyn i samband med årlig planering för de kommande åren. Förvaltningen vill betona att stadsdelsnämnderna behöver stöd och underlag för att kunna genomföra ett sådant analysarbete. Stadsdelsnämnderna berörs framförallt av ramvillkoren attraktiv stadsmiljö och god livskvalitet och har därmed begränsade möjligheter och kompetens för att analysera övriga ramvillkor.

I etableringsstrategin saknar förvaltningen de kommunala bostadsbolagen som en viktig part. Bostadsbolagen har ett betydande lokalinnehav som är en resurs för lokala etableringar och är en nyckel för att bidra till en levande och trygg stadsmiljö.

Etableringsstrategin slår fast att fler arbetsplatser behövs i söderort där befolkningen ökar men arbetsplatserna är färre. Förvaltningen vill understryka vikten av att få fler arbetsplatser till söderort och önskar att genomförandet förtydligas och konkretiseras samt samordnas med det arbete som pågår kring stadens utpekade fokusområden.

Mänskliga rättigheter samt klimat- och miljökonsekvenser
Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några

negativa konsekvenser för miljö, klimat eller mänskliga rättigheter. Det är positivt att etableringsstrategin lyfter etableringar som främjar hållbar stadsutveckling, grön omställning och cirkuläret som en av tre prioriterade områden.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Johanna Löfvenius
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Näringslivspolicy
2. Etableringsstrategi

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2025-09-03
Johanna Löfvenius, Avdelningschef	2025-09-03